

Vergaderjaar 1988–1989

20 556

Enige vereenvoudigingen en verduidelijkingen in het jaarrekeningenrecht

Nr. 9

NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 21 maart 1989

In de considerans en in de aanhef van artikel I worden de zinsneden «titel 8» respectievelijk «Titel 8» vervangen door: titel 9 respectievelijk Titel 9.

Voorts wordt artikel I als volgt gewijzigd:

a. Ingevoegd wordt, onder wijziging van onderdeel A in onderdeel AA, een nieuw onderdeel A, dat luidt:

A. In lid 4 van artikel 361 wordt «371» vervangen door: 370.

b. In onderdeel AA komt het gedeelte na de komma van de tweede zin van lid 7 te luiden: tenzij de algemene vergadering tot het gebruik van een andere taal heeft besloten.

c. Lid 1, onder c van het in onderdeel B voorgestelde artikel 365 komt als volgt te luiden:

c. kosten van verwerving ter zake van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom.

d. In onderdeel D wordt de zinsnede «De leden 2, 3, 4 en 5 komen te luiden» vervangen door: De leden 2 en 3 worden vervangen door.

e. Na onderdeel F wordt een nieuw onderdeel FA ingevoegd, dat luidt:

FA. In de eerste zin van lid 2 van artikel 383 wordt «Lid 1 is» vervangen door: Met uitzondering van de laatste zin is lid 1.

f. Na onderdeel J wordt een nieuw onderdeel JA ingevoegd, dat luidt:

JA. In lid 1 van artikel 389 worden de woorden «meer dan een vijfde» vervangen door: een vijfde of meer.

g. De eerste zin van onderdeel K komt als volgt te luiden:

In de tweede zin van artikel 391 lid 1 komt het gedeelte na de komma te luiden: tenzij de algemene vergadering tot het gebruik van een andere taal heeft besloten.

h. Aan onderdeel L wordt een alinea toegevoegd:
In lid 3 wordt na het woord «vereniging» toegevoegd:; coöperatie, onderlinge waarborgmaatschappij.

i. In onderdeel N wordt voor de voorgestelde toevoeging aan artikel 394 lid 2 gevoegd:

In artikel 394 lid 2 komen de woorden «Is de jaarrekening niet binnen zeven maanden na afloop van het boekjaar» te luiden: Is de jaarrekening niet binnen twee maanden na afloop van de voor het opmaken voorgescreven termijn.

j. In onderdeel P wordt in de tekst die voor artikel 396 lid 5 wordt gevoegd, de zinsnede «artikel 378 leden 1 en 2» gewijzigd in: artikel 378 lid 1.

k. In onderdeel Q wordt aan de zinsnede «in deze zin wordt» 365 lid 1 onder e en lid 3» vervangen door «365 lid 1 onder d» toegevoegd: en vervalt «371 lid 1 onder a,».

l. Na onderdeel R worden vier nieuwe onderdelen S, T, U en V ingevoegd, die luiden:

S. In artikel 400 lid 4 wordt telkens «groepsjaarrekening» vervangen door: geconsolideerde jaarrekening.

T. In de tweede zin van artikel 402 wordt «groepsjaarrekening» vervangen door: geconsolideerde jaarrekening.

U. In artikel 409 komt onderdeel a te luiden:

a. in die rechtspersoon of vennootschap een of meer in de consolidatie opgenomen maatschappijen krachtens een regeling tot samenwerking met andere aandeelhouders, leden of vennoten samen de rechten of bevoegdheden kunnen uitoefenen als bedoeld in artikel 24a, lid 1; en

V. In lid 5 van artikel 410 komt het zinsdeel na het woord «vermeld» te luiden: ; afzonderlijk worden de in de eerste zin van artikel 382 bedoelde gegevens vermeld voor het geheel van de naar evenredigheid in de consolidatie betrokken maatschappijen.

Artikel II wordt als volgt gewijzigd:

a. Onderdeel A komt als volgt te luiden:

A. Na artikel 14 wordt een nieuw artikel 14a ingevoegd, dat luidt:

Artikel 14a

Het boekjaar van een rechtspersoon is het kalenderjaar, indien in de statuten geen ander boekjaar is aangewezen.

b. Na onderdeel A worden twee onderdelen AA en AB ingevoegd, die luiden:

AA. Artikel 24c lid 2, onder a komt te luiden:

a. daarin als vennoot jegens schuldeisers volledig aansprakelijk is voor de schulden; of

AB. In artikel 48 lid 4 komt de tweede zin te luiden: Het bestuur is verplicht de commissie ten behoeve van haar onderzoek alle door haar gevraagde inlichtingen te verschaffen, haar desgewenst de kas en de waarden te vertonen, en inzage van de boeken en bescheiden van de vereniging te geven.

c. Onderdeel C komt te luiden:

C. De eerste twee zinnen van artikel 58 lid 1 komen te luiden: Jaarlijks

binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn met ten hoogste vijf maanden door de algemene vergadering op grond van bijzondere omstandigheden, maakt het bestuur een jaarrekening op en legt het deze voor de leden ter inzage ten kantore van de rechtspersoon. Binnen deze termijn legt het bestuur ook het jaarverslag ter inzage, tenzij artikel 403 voor de rechtspersoon geldt. De jaarrekening wordt vastgesteld door de algemene vergadering die het bestuur uiterlijk een maand na afloop van de termijn doet houden.

d. Na onderdeel C worden, onder wijziging van onderdeel D in onderdeel H, de volgende onderdelen ingevoegd:

D. In artikel 61, onderdeel d komt «vereniging» te luiden: coöperatie.

E. De aanduiding «Afdeling 2» boven artikel 63a volgens de Wet van 16 juni 1988 tot invoering van de structuurregeling voor grote coöperaties en voor onderlinge waarborgmaatschappijen (Stb. 1988, 305) wordt niet vet gedrukt.

F. In de artikelen 72 lid 1, onderdeel e, en 94a lid 3, onderdeel b, komt «titel 8» te luiden: titel 9.

G. In de eerste zin van de artikelen 101 lid 1 en 210 lid 1 wordt het zinsdeel na de laatste komma vervangen door: maakt het bestuur een jaarrekening op en legt het deze voor de aandeelhouders ter inzage ten kantore van de vennootschap.

e. Na onderdeel H worden de volgende onderdelen ingevoegd:

I. Aan het slot van de artikelen 118 lid 7 en 228 lid 6 wordt de volgende zin toegevoegd: De vennootschap of een dochtermaatschappij daarvan kan geen stem uitbrengen voor een aandeel waarop zij een recht van vruchtgebruik of een pandrecht heeft.

J. In artikel 312 lid 3 komen de woorden «coöperatieve verenigingen» te luiden: coöperaties.

Artikel III komt te luiden:

Artikel III

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 999, eerste lid, wordt «Titel 8» gewijzigd in: titel 9.

B. 1. Aan het eerste lid van artikel 1001 wordt de volgende zin toegevoegd: Ter zake van tekortkomingen die niet uit de stukken blijken, eindigt de termijn twee maanden na de dag waarop de belanghebbende daarvan in redelijkheid niet meer onkundig kon zijn, maar uiterlijk twee jaar na verloop van de termijn ingevolge de vorige zinnen.

2. De tweede zin van het zesde en zevende lid van artikel 1001 vervalt.

C. Van artikel 1002 vervallen het vijfde en zesde lid.

Artikel IV komt te luiden:

Artikel IV

In artikel 1 onder 4 van de Wet op de economische delicten (Stb. 1950, K258) vervalt in de opsomming van artikelen van boek 2 (Rechtspersonen) van het Burgerlijk Wetboek: «58, eerste lid, eerste en tweede zin,», «vierde lid en» na «94c,», «101, 102,» en «210, 212,»; na «394» wordt ingevoegd:, derde lid,.

Na artikel IV worden vier nieuwe artikelen IVA, IVB, IVC en IVD ingevoegd, die luiden:

Artikel IVA

In artikel 31a, derde lid, tweede zin, en vierde lid, tweede zin, van de Wet op de ondernemingsraden (Stb. 1979, 449) komt het woord «groepsjaarrekening» te luiden: geconsolideerde jaarrekening.

Artikel IVB

In artikel 11, tweede lid, van de Wet op het Bezitvormingsfonds (Stb. 1971, 418) komen de woorden «coöperatieve vereniging» te luiden: coöperatie.

Artikel IVC

In artikel 875f, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek wordt telkens na «vereniging» ingevoegd: of coöperatie.

Artikel IVD

In artikel 5.10.1.5. lid 3 van Boek 5 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek, zoals vastgesteld bij de Wet van 9 mei 1980, Stb. 430 wordt telkens na «vereniging» ingevoegd: of coöperatie.

In artikel V komen de woorden «Tenzij het boekjaar krachtens de statuten» te luiden: Tenzij het in de statuten aangewezen boekjaar.

Toelichting

Artikel I, onder a

De verwijzing in artikel 361 lid 4, zoals dat luidt sinds de inwerking-treding op 25 november 1988 van de wet van 10 november 1988, Stb. 517 (bijzondere bepalingen voor de geconsolideerde jaarrekening) naar artikel 371 lid 1, zoals dat bij de zelfde wet is gewijzigd, heeft geen betekenis. Dit moet artikel 370 lid 1 zijn.

Artikel I, onder b en onder g (wijziging van de artikelen 362 leden 7 en 8 en 391 lid 1)

De wijzigingen in de tweede zin van artikel 362 lid 7 en 391 lid 1 zijn gelijk. Met de schrapping van het slot van deze onderdelen is een kleine verdere vereenvoudiging beoogd.

Artikel I, onder c

De wijziging van lid 1, onder c van artikel 365 heeft slechts taalkundige betekenis. Zij sluit ieder misverstand uit over het terugslaan van het woord «van» voor «rechten van intellectuele eigendom» op «ter zake» dan wel op «verwerving».

Artikel I, onder d en artikel IV

De wijzigingen zijn ingegeven door de redactionele opmerkingen 1 en 8 in het verslag.

Artikel I, onder e (wijziging van artikel 383 lid 2)

De informatie inzake voorschotten, kredieten en garanties die ten behoeve van bestuurders en commissarissen van de rechtspersoon door deze worden verstrekt, behoort ook te worden gegeven als de opgave slechts een enkele persoon zou betreffen. Deze informatie kan van bijzonder belang zijn voor de beoordeling van de financiële situatie van

de rechtspersoon door derden. Daarom is bepaald dat het eerste lid van artikel 382, uitgezonderd de laatste zin, van toepassing is bij het verstrekken van deze informatie.

Artikel I, onder f

Ingevolge artikel 59 van de vierde richtlijn vennootschapsrecht (78/660/EEG), zoals dat artikel bij artikel 45 van de zevende richtlijn vennootschapsrecht (83/349/EEG) is gewijzigd, dient voor het vermoeden dat de rechtspersoon invloed van betekenis uitoefent, uitgegaan te worden van een vijfde of meer van de stemmen dat de rechtspersoon of een of meer van zijn dochtermaatschappijen alleen of samen naar eigen inzicht kan uitbrengen of doet uitbrengen.

Artikel I, onder h

De toevoeging van de woorden «coöperatie en onderlinge waarborgmaatschappij» is nodig geworden door de wet van 16 juni 1988, Stb. 305, in werking getreden op 1 januari 1989. Coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen zijn afzonderlijke rechtsvormen naast de ook in dit artikellid genoemde vereniging.

Artikel I, onder i (wijziging van artikel 394 lid 2)

In verband met de gewijzigde redactie van artikel 394 lid 3 kan de indruk ontstaan dat het bestuur steeds verplicht is de opgemaakte jaarrekening openbaar te maken, indien deze niet binnen zeven maanden na afloop van het boekjaar is vastgesteld en goedgekeurd, ook al is de termijn voor het opmaken van de jaarrekening overeenkomstig artikel 58 lid 1, 101 lid 1 of 210 lid 1 verlengd. Omdat dat niet de bedoeling is, is de redactie van het tweede lid aangepast.

Artikel I, onder j

De verwijzing naar lid 2 van artikel 378 heeft geen betekenis. Opgemerkt zij nog dat de vrijstelling van publikatie van de jaarrekening in het handelsregister voor kleine rechtspersonen zonder winsttoogmerk onverlet laat de verplichting van deze ondernemingen tot inschrijving in het handelsregister op basis van de Handelsregisterwet.

Artikel I, onder k

Artikel 371 lid 1 is gewijzigd bij de wet van 10 november 1988, Stb. 517 en heeft toen een andere inhoud gekregen. De verwijzing in artikel 397 lid 5 naar 371 lid 1 onder a is daardoor zonder betekenis geworden en kan vervallen.

Artikel I, nieuwe onderdelen S en T en artikel IVA

De wijziging van de terminologie vloeit voort uit de wet van 10 november 1988, Stb. 517 houdende bijzondere bepalingen voor de geconsolideerde jaarrekening.

Artikel I, onder l, toevoeging van een nieuw onderdeel U (wijziging van artikel 409, onder a)

De redactie van dit onderdeel is verduidelijkt door aan te geven waarop het tot nu toe voorkomende woord «daarin» terugslaat en door behalve van aandeelhouders ook te spreken van leden en vennoten.

Artikel I, nieuw onderdeel V

Ingevolge artikel 34b lid 9 onder b van de zevende richtlijn vennootschapsrecht (83/349/EEG) is het voor naar evenredigheid geconsolideerde ondernemingen niet vereist de in de tweede zin van artikel 382 bedoelde gegevens te verschaffen, indien deze niet al in de geconsolideerde winst- en verliesrekening worden verschaft.

Artikel II, onderdeel A (nieuw artikel 14a) en artikel V

De voorgestelde toevoeging aan artikel 14 omtrent het boekjaar is nu in een apart artikel opgenomen in verband met het gevolg van het niet voldoen aan de verplichtingen die uit artikel 14 voortvloeien in geval van faillissement (artikelen 138 lid 2 en 248 lid 2). De tekst van de bepaling is zodanig gewijzigd dat buiten twijfel is dat in de statuten het boekjaar dient te zijn aangegeven. In verband hiermee is ook de tekst van artikel V aangepast.

Artikel II, onder b, onderdeel AA

De voorgestelde redactie van artikel 24c lid 2, onder a sluit aan bij die van de artikelen 24a lid 2 en 379 lid 1 onder b.

Artikel II, onder b, onderdeel AB

In artikel 48 lid 4 wordt verwezen naar artikel 47 lid 3. Dit lid is vervallen bij de wet van 16 juni 1988, Stb. 305 tot invoering van de structuurregeling voor grote coöperaties en voor grote onderlinge waarborgmaatschappijen. De inhoud van het vervallen lid is overgebracht naar artikel 48 lid 4.

Artikel II, onder c en d, onderdeel G

De wijziging van artikel 58 is losgemaakt van die van de artikelen 101 lid 1 en 210 lid 1 in verband met de opmerking in het verslag van de leden van de fractie van het C.D.A. hierover. De redenen om het voorstel van deze leden om in artikel 58 de termijn van zes maanden voor het opmaken van de jaarrekening gelijk te trekken met de termijnen genoemd in de artikelen 101 lid 1 en 210 lid 1 niet over te nemen, zijn uiteengezet in de nota naar aanleiding van het verslag. Onderdeel G luidt overigens gelijk aan onderdeel C in het oorspronkelijke voorstel.

Artikel II, onder d en e, onderdelen D, E, F en J, artikel III, onderdeel A, artikelen IVB, IVC en IVD

De in deze onderdelen opgenomen technische wijzigingen vloeien voort uit de invoering van de coöperatie als afzonderlijke rechtsvorm en de invoering van een nieuwe titel voor coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen in boek 2 B.W. bij de wet van 16 juni 1988, Stb. 305, in werking getreden op 1 januari 1989.

Artikel II, onder e, toevoeging van een nieuw onderdeel I (wijziging van de artikelen 118 lid 7 en 228 lid 6)

De redactie van deze artikelleden is gestroomlijnd bij de wet van 10 november 1988, Stb. 517. Helaas is toen weggefallen de regel dat een vennootschap of dochtermaatschappij daarvan geen stem kan uitbrengen voor een aandeel waarop zij een recht van vruchtgebruik of een pandrecht heeft. Op grond van de tweede richtlijn vennootschapsrecht (77/91/EEG) is Nederland verplicht een dergelijke regeling in de wetgeving op te nemen (artikel 24 juncto 22). In verband hiermee is herstel van de bepaling vereist.

Artikel III (wijzigingen in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering)

De onderdelen B1 en C zijn gelijk aan die oorspronkelijk voorgesteld. In de tweede zin van de leden 6 en 7 van artikel 1001 Rv. is thans bepaald dat de onafhankelijke rechter ten aanzien van bepaalde onderwerpen die de jaarrekening van verzekeringsmaatschappijen en banken betreffen, gebonden is aan het oordeel van de Verzekeringskamer respectievelijk De Nederlandsche Bank N.V. Daar dit niet in overeenstemming geacht kan worden met de waarborgen voor de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechter, vervallen deze zinnen. Onverlet

blijft dat in deze zaken de Verzekeringskamer respectievelijk De Nederlandsche Bank N.V. door de ondernemingskamer in de gelegenheid worden gesteld te worden gehoord.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes